

KULAKTAN DOLMA BİLGİYLE HERŞEYİ BİLENLER

14 Haziran 2022

Yıldırım Koç

Çağımızda bilgiye erişim olağanüstü biçimde kolaylaştı. Eskiden bilgiye erişmek zordu. Birçok evde satın alınmış veya bir dönem gazetelerin verdiği kuponlar toplanarak elde edilmiş ansiklopediler olurdu. Bir konuyu öğrenmek isteyenler arasında gazetenin ötesinde kitap okuyanlar da vardı. Televizyonun olmadığı dönemlerde radyo programları önemli bilgilenme kaynağıydı. Sonra piyasaya televizyon çıktı. Televizyonlardaki tartışma programları birçok insanın gelişmeleri öğrenmesinde en kolay ve yaygın araç oldu. Hele televizyon kanalı sayısı arttıkça, bu ilgi daha da önem kazandı. Bilgisayar, akıllı telefonlar, google ve sosyal medya da eklenince, bilgiye erişim iyice kolaylaştı.

Ancak bu erişilebilir bilgi bolluğu, erişilenlerin önemli bir bölümünün de yanlış bilgi olmasına yol açtı. Bu araçları kullanarak bilgiye kolayca erişebildiğini düşünenlerin büyük bölümü, kulaktan dolma bilgilerle yetinmeye başladı. Kitap okuma, araştırma, sorgulama alışkanlığı zayıfladı. Kolaycılık yaygınlaştı. Herşeyi bilenlerin (bildiğini sananların) sayısı ve bunların hadsizliği de iyice arttı.

“Cahillik ne güzel şey, her şeyi biliyorsun” diye bir söz vardır. Artık elinin altında internete erişebildiği bir akıllı telefon olan birçok kişi, her şeyi bilmeye başladı.

Yeni mezun tıp doktoru kendisini lokman hekim, harbiyeden yeni çıkan bir subay da Napolyon zannedermiş, denirdi. Şimdi google’a erişen, kendisini hem tıp doktoru, hem Napolyon, hem de mühendis ve iktisatçı zannedebiliyor. Hele bazı televizyon kanallarında çok farklı uzmanlık isteyen konuların hepsi hakkında görüş bildirme cesareti olan bazı kişileri görünce, ne diyeceğimi bilemiyorum.

Benim öğrenmeye çalıştığım alanlar sınırlı. Yakından ilgilenmediğim alanlarda haddimi biliyorum; anlatılanları dinlemekle yetiniyorum. Ancak bazı kişilerin benim on yıllardır öğrenmeye çalıştığım konularda kulaktan dolma bilgiyle “görüş” açıklamalarına da ne tepki vereceğimi bilemiyorum.

Bu aralar Atatürk’ün uygulamalarını ve açıklamalarını öğrenme çabası içindeyim. Atatürk’ün Türkiye’ye özgü bir sosyalizm modeli uyguladığını, nihai olarak da insanın insanı sömürmediği bir dünya arzuladığını düşünüyorum. Bu konuda yazdıklarımın bazılarında önemli katkılarda bulunanlar oluyor. Bazı kişiler de “görüş” adı altında akıl almaz “değerlendirmeler” yapıyor.

Atatürk’ün uygulama ve politikalarını anlayabilmek için önce Komintern, Sovyetler Birliği, TKP tarihlerini bilmek gerekli. Atatürk’ün attığı adımlar, birbiriyle çok yakından ilişkili bu üç unsurun çizgileriyle bağlantılıdır. Ayrıca Türkiye iktisat tarihini bilmek gerekir. Türkiye işçi sınıfı tarihini bilmeden de Atatürk’ün işçi sınıfına yönelik politikalarını kavrayabilmek mümkün olmayınca, saçma sapan “görüşler” ortaya çıkar. Türkiye’de hakim sınıfların ve özellikle de burjuvazinin gelişimi konusunda zaten pek çalışma yoktur. Bunlardan bile haberdar olmadan Atatürk’ün siyasi çizgisini “burjuva” olarak suçlamak ise saçmalığın daniskasıdır.

Bunları yazdığımda bir şey değişecek mi? Kulaktan dolma bilgiyle ahkam kesmeye kalkanlar biraz utanacak ve kendilerine çeki düzen verecek mi?

Tabii ki, hayır. Kesinlikle böyle bir beklentim veya umudum yok. Kulaktan dolma bilgiyle veya vahiy yoluyla edinilmiş görüşlerle laf edenleri ara sıra hırpalamak işe yarayabiliyor ve paparayı yiyince bu konuda susuyorlar. Ancak bu uygulamayı yalnızca haddini çok çok aşanlara yapabiliyorsunuz. Diğerlerine yetişmek ne mümkün, ne de gerekli. “Allah ıslah etsin!” deyip bırakıyorsunuz.

Ama hiç olmazsa ben ara sıra bunları yazdıkça rahatlıyorum.